

apr. 16-30

60.008

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 16.

bb 1. hárommillió résztvevő a budapesti művelődési otthonok, kulturházak rendezvényein - a fővárosi népművelési szervek felmérése

h1/tm/s zs La

1965. április 16.

a televízió térhódítása nem csökkenti a művelődési otthonok látogatottságát budapestben, - állapította meg a fővárosi népművelési szervek legutóbbi vizsgálata. sőt, az utóbbi három esztendőben a nagyobb kulturális intézmények, művelődési termek, klubok rendezvényein a korábbi kétmillióval szemben évi átlagban három millió érdeklődő vett részt. a több mint háromszáz budapesti művelődési intézményben az elmúlt évben mintegy hatezer ismeretterjesztő előadást tartottak, körülbelül 450.000 hallgató előtt. széles körben elterjedt a műszaki munkás-akadémiák rendszere, s a csepeli üzemek példájára egész sor helyen tartanak a felnőtt-oktatást kiegészítő előadássorozatokot, főleg a nehezen elsajátítható tantárgyakból, mint a kémia, biológia, stb.

nagy tömegeket vonzanak a művelődési otthonok egyéb rendezvényei is. csaknem négyszáz ismeretterjesztő szakkör működik, s ezek foglalkozásain mintegy tizenötezen vesznek részt rendszeresen. jelentékenyen élénkítik a művelődési munkát a kiállítások is. a nagyobb otthonokban a múlt évben 387 kiállítást rendeztek, s a nézők száma megközelítette a 400.000-et. a tudatformálásnak és a szórakoztatásnak egyaránt hathatós eszközei a művelődési otthoni könyvtárak is. a csepeli munkásotthonban például 95.000, a pestszébeti vasas művelődési ház könyvtárában 20.000 kötet között válogathatnak az olvasók.
/Tolyt.köv./

- 1 -

Mc

bb 1./ hárommillió..../ 1.folyt./s

a klubélet is mind elevenebbé, színesebbé válik. ennek köszönhető, hogy például a vörös csillag traktorgyár művelődési otthonában működő 13 klubnak mintegy 2.500 beiratkozott tagja van. többhelyütt speciális klubot hoztak létre. az újpesti munkásotthonban igen látogatott a veteránok, illetve a háziasszonyok klubja, a hvdsz jókai művelődési házában a népitáncosok alakítottak külön klubot.

a felmérés alkalmával a szakemberek megállapították, hogy budapesten a művelődési intézmények száma kielégítő, a hálózat azonban az idők folyamán nem fejlődött egyenletesen. újpesten, a józsefvárosban, a ferencvárosban, Zuglóban, pestlőrincen és csepelen például nincs, vagy alig van kulturális centrumnak alkalmas művelődési intézmény. ebben a kérdésben a távlati fejlesztés hoz majd lényeges javulást./mti/

...

bb 2. május elejétől a zöltség- gyümölcs szaküzletekben is árulnak mézet

kz/s ká la

1965. április 16.

a világviszonylatban elismert, kitűnő minőségű magyar méz nagy többsége az elmúlt években külföldi piacokon fogyott el. tavaly azonban már az itthoni felhasználás is növekedett.

kerekén 20 százalékkal emelkedett a belföldi mézforgalom. az országos méhészeti szövetségi központ a kereslet további növekedésére számít, s ezért május elejétől a főváros valamennyi zöltség- gyümölcs szaküzletében is árusítanak mézet./mti/

..-

bb 3. ausztriai magyarok látogatnak husvételre hazánkba

fe/sk/s zs la

1965. április 16.

a husvéti ünnepeket ausztriai magyarok népes csoportja tölti az idén hazánkban. az oberwarti magyar könyvtár szervezésében több mint ötvenen kőszegre és szombathelyre látogatnak, rokonai és ismerőseik körében ünneplik a husvétot. a bécsi magyar társadalmi egyesületek rendezésében mintegy 150 bécsben élő honfitársunk érkezik az ünnepekre budapestre. látogatásuk alkalmából a magyarok világszövetsége április 17-én baráti találkozót rendez.

a hét végén számos vendég érkezik hozzánk grázból is.

/mti/

- 2 -

bb 4. félmillió palack egri leányka, bikavér és debrői muskotály husvételre

vid/ká/sk/m

1965. április 16.

az eger-gyöngyösvidéki állami pincégazdaság felkészült a husvéti nagy forgalomra: a tájjellegnek megfelelő kitűnő minőségű borokat szállít a kereskedelemnek. félmillió palack leányka, bikavér és ujdonságként domoszlói, valamint debrői muskotály kerül a boltokba.

a palackos borokon kívül 3000-4000 hektoliter hordós bort is forgalomba hoz a gazdaság. a hordós borok ugyancsak kitűnő minőségűek. /mti/

...

bb 5. magyar tanszerkiállítás nyílik belgrádban

i vt/tné/m/zs

1965. április 16.

a jugoszláviai tanszerkereskedelmi vállalat a múlt esztendőben budapesten bemutatta a jugoszláv tanszeripar gyártmányait. ennek viszonzásaként április 24-én belgrádban magyar tanszerkiállítás nyílik, ahol az iskolai felszereléseket értékesítő vállalat ismerteti meg a jugoszláv közönséget a magyar tanszeripar gyártás produktumaival.

a kiállításon mintegy 200féle különböző iskolai szemléltető eszközt láthatnak majd az érdeklődők. /mti/

...

bb 6. rügyet bontott a 800 éves hédervári árpád-fa

vid/ká/sk/m

1965. április 16.

a szigetközi hédervár nevezetes fái újra élednek. kihajtott a már pusztulás szélén álló kont-fa, amelynek hatalmas repedéseit az elmúlt évben cementtel vakolták be. a helyi tanács utat készít a híres fához és az alatta lévő ugynevezett tatár kemencéhez, ahol harminc főnemes kont vezetésével összeesküvést szőtt zsigmond király ellen. rügyet bontott hédervár másik nevezetes fája, a híres árpád-fa is. a hatalmas tölgy, amely a szakemberek véleménye szerint nyolc évszázada állja az idők viharát, roppant méreteivel párját ritkítja a szigetközben. a községi tanács rendbehozta a nagy becsben tartott fát övező parkot. /mti/

...

- 3 -

bb 7. becsapta a lakáskeresőket - két évi szabadságvesztésre ítélték

1 bc/tr/m/zs

1965. április 16.

Liptai ferenc budapesti lakos egyetemi alkalmaztatásának megszűnése után is a korábban használt szolgálati lakásban lakott, amikor több szolgálati lakást csere útján fel akartak szabadítani, Liptai ferenc ezt az alkalmat illetéktelen jövedelemszerzésre használta fel. három személynek is eladott egy, a lágymányosi telepen épülő lakást, amelyet részére ki sem utáltak, a becsapott emberektől 14.000 forint előleget vett fel. a csaláson kívül egyéb bűncselekményeket is elkövetett: volt feleségétől takarékbetétkönyvet, ingóságokat lopott, s eladta a munkaruhát, amelyet alkalmaztatásakor a fővárosi távfűtési és melegvízszolgáltató vállalatától kapott.

a központi kerületi bíróság Liptai ferencet két évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

bb 8. költenek a fácánok és a foglyok

vid/ká/sk/m/

1965. április 16.

a kedvező időjárás hatására az idén a fejér megyei erdőkben a szokottnál tíz nappal korábban kezdtek meg a tojáskeltést a fácánok és foglyok. az erdészek a héten több helyen találtak gondosan elkészített fészkeket, amelyekben esetenként 18 - 20 tojást számoltak meg. a szakemberek szerint az idei költésből július közepére mintegy 25.000 fácáncsirkével és 20.000 foglyal gyarapodik a megye apróvadállománya. megkezdtek a költést a madarak a megye legnagyobb fácántenyésztő telepén, soponyán is, ahol az idén mintegy 10.000 fácáncsirkét kellett nek ki /mti/

- . . -

- 4 -

bb.9. a szovjetunió után először magyarországon tartják konferenciájukat a mesterséges holdak megfigyelésével foglalkozó szocialista tudósok

itz/sk/a/vg

1965. április 16.

az idén ősszel budapestben és baján tartják 4. nemzetközi konferenciájukat a szocialista tábor tudósai a mesterséges holdak megfigyelése után végezhető tudományos kutatásokról, a szocialista országok tudományos akadémiáinak közös kutatásai témájáról. ezzel a hírrel érkezett haza a rigában tartott 3. tanácskozásról a két kiküldött magyar csillagász, dr. almár iván és illi márton.

ez az őszi tanácskozás lesz ennek a nemzetközi tudományos együttműködésnek a keretében az első olyan konferencia, amelyet a szovjetunió határain kívül tartanak. nyilvánvaló megbecsülése a magyar tudományos eredményeknek, hogy éppen hazánkra esett a választás az űrkutatásnak ebben az ágában, amelybe a mesterséges holdak felbocsátására nem képes kisebb országok tudósai is bekapcsolódhatnak.

ebben a megítélés elhatárolásában feltehetőleg része van annak az elismerésnek is, amelyet a magyar szakemberek az interoba - a légkör szerkezetének vizsgálatára különleges programmal létesített állomáshálózat - együttműködésének iránnyitásával és az így nyert adatok feldolgozására alkalmas módszerek kidolgozásával érdemelték ki. magán a rigai tanácskozáson is igen nagy érdeklődést váltott ki a két magyar előadás arról, hogy milyen módszerekkel következtetnek a mi szakembereink a föld körül keringő mesterséges holdak fékezéséből, egyfelől a naptévékenység alakulása, másfelől a légkör súrlódásának gyors változásai közötti összefüggésekre. /mti/

bb. 12. óriás traktorgumi

1/szf/gk/a/vg

1965. április 16.

óriás pneu készült el az országos gumipari vállalat cordatic-gyáregységében. a d-4k típusú, négykerék-meghajtású traktor köpenye lesz az óriáspneu, amelyet eddig külföldről szereztek be. hosszú előkészületek után most 20 készült el a különleges köpenyből. az új terméket külön erre a célra tervezett óriásdobon állítják elő és új rendszerű külföldi géppel vulkanizálják. ilyen rendszerrel, ekkora méretű köpenyt eddig még nem gyártottak Európában. az óriáspneu 145 centiméter magas, futófelületének szélessége 40 centi, súlya 115 kilogramm. a jövőben minden d-4k típusú traktort el tudnak látni a hazai gyártás óriáspneussal. az országos gumipari vállalat a budapesti nemzetközi vásáron mutatja be először különleges új gyártmányát. /mti/

B. 30/a

- 5 -

bb 11. hatkötetes műszaki tájékoztató, 970 oldalas katalógus készül a bnv látogatói számára

1 sz lk vm vg

1965. április 16.

a nemzetközi vásárok szövetségének, az ufi-nak csaknem száz tagja van, s ezek egyike a budapesti nemzetközi vásár is. a bnv a nemzetközi szokásoknak megfelelően tájékoztatja a külföldi és hazai szakembereket és más érdeklődőket a műszaki újdonságokról, az áru kínálatról, a vásárhoz, mint a kereskedelmi propaganda egyik formájához, sokféle prospektus, katalógus és más tájékoztató anyag is hozzátartozik. a vásárlátogatók tájékoztatását szolgálja például az ideai bnv látogatói számára most készülő katalógus, amely egyrészt abc-sorrendben, másrészt szakmai névsorban tartalmazza az ideai vásáron résztvevő mintegy kétezer hazai és külföldi kiállító névsorát. a 970 oldalas katalógus nyomását már megkezdték, s nyolcezer példányban áll majd a külföldi és hazai vásárlátogatók rendelkezésére. térképes melléklete megkönnyíti az eligazodást a vásárváros pavilonjainak sokaságában. különösen azoknak tesz majd jó szolgálatot, akik egy meghatározott iparág újdonságai iránt érdeklődnek.

a szakemberek számára egyébként külön műszaki tájékoztató is készül, hat kötetben foglalják össze gyártmánycsoportonként a gépipar, a villamosenergia-ipar, a műszer, a könnyű, a vegyipar és a vegyesipari kiállítás anyagának legérdekesebb, legjellegzetesebb objektumait és azok jellemző adatait.

a bnv híre sok más módon is eljut az érdekeltekhez. a bnv szerepét például az ufi vásárnaptárában is, ezenkívül prospektusok és más tájékoztatók a budapesti vásárrendező irodától az idén mintegy 20.000 címzetthez jutottak el. propagálják a bnv-t külkereskedelmünk külföldi képviselői, a kereskedelmi kamarák, a különböző utazási irodák, szaktlapok, szállodák is, ahol szintén megtalálhatók a bnv-t ismertető plakátok és egyéb tájékoztató anyagok.

az ideai vásár előkészületei lényegében már tavaly megkezdődtek, akkor, amikor a jelentkezési íveket a külföldi cégek megkapták. harmincnégy országból érkeztek vissza a jelentkezési ívek. bejelentették részvételüket braziliai, iráni, kuwaiti, s amerikai cégek is. ezek először jelennek meg a bnv-n, ugyanakkor nagy számban jönnek kiállítók azokból az országokból - angliából, ausztriából, bulgáriából, csehszlovákiából, franciaországból, jugoszláviából, Lengyelországból, ndk-ból és az nszk-ból, olaszországból, a szovjetunióból és több más országból is, - amelyek a bnv törzskiállítói közé tartoznak./mti/

9.05-/a

- 6 -

bb 13. már 25 országban állították a gyógyítás szolgálatába az állami díjas gyógyszerkutatók találmányát, a frenolont és a trioxazint - növekszik a magyar gyógyszerkivitel

1 sz tné vm vg

1965. április 16.

az utóbbi másfél évtizedben gyors ütemben fokozódott a magyar gyógyszergyártás és a gyógyszerkivitel, erre a legjellemzőbb, hogy míg 1938-ban a hazánkban előállított gyógyszereknek mindössze 28 százaléka került exportra, 1964-ben pedig - bár a termelés a háború előttinek a huszonötszörösére emelkedett - a gyógyszerkészítményeknek csaknem 70 százalékat exportálta a medimpex külkereskedelmi vállalat. az 1949-ben alakult medimpex öt világrész 70 országába juttatja el a magyar gyógyszeripar termékeit, valamint a gyógynövényeket, laboratóriumi vegyszereket, oltóanyagokat, illóolajokat és a gyógyvizeket.

a magyar gyógyszeripar tudományos és műszaki felkészültségének magas fokát tükrözi, hogy a magyar készítmények a legfejlettebb gyógyszeriparral rendelkező országokba kerülnek exportra. a legjelentősebb vásárlók a szocialista országok, köztük is elsősorban a szovjetunió, míg a medimpex legfontosabb tőkés piaccal a német szövetési köztársaság, usa, belgium, svájc, dánia, franciaország, anglia, ausztria, svédország; sok gyógyszert vásárol india, és az egyesült arab köztársaság is.

az új nagyhatású idegnyugtató gyógyszerek, a trioxazin és a frenolon előállításáért, kikísérletezéséért a legutóbb az állami díj első fokozatát kapta dr. dumbovich boris, dr. borsy józsef és dr. toldy lajos. új gyógyszereik nagyobb arányú exportja a múlt évben kezdődött, s eddig már 25 országban állították a gyógyítás szolgálatába. először Európában vált ismertté és most kezdik kipróbálni több afrikai országban is. az nszk-ban, az usa-ban és több más országban is licenc megállapodás alapján kerül forgalomba ez a gyógyszer, mivel gyártására ott a helyszínen is felkészülnek.

a medimpex az utóbbi években számos nagy nyugati gyárral kötött szabadalomeladási, illetve szabadalmi csere-megállapodásokat, s az ilyen formában létrejövő szellemi export egyre jelentősebbé válik. a magyar gyógyszeripar és a gyógyszerkutatás nagy felkészültséggel, kiváló szakértőkkel rendelkezik, s az ipari, tudományos, valamint külkereskedelmi együttműködés azt eredményezi, hogy a jövőben további újabb magyar szabadalmakkal jelenhet meg a világpiacra a medimpex./mti/

9.20-/a

- 7 -

bb 10. intézkedés az egyetemek és főiskolák szervezeti és működési szabályzatáról

1 fe sk vm zs

1965. április 16.

megjelent a művelődésügyi miniszter utasítása az egyetemek és az egyetemi jellegű főiskolák szervezetének és működésének általános szabályzatáról. az utasítás részletesen meghatározza az egyetem vezetőinek - a rektornak és a karok dékánjainak - feladatait, hatáskörét. felsorolja azokat az ügyeket, amelyekben a tanácsadó testület - az egyetemi tanács vagy a kari tanács - hivatott véleményt nyilvánítani, illetve javaslatot tenni. ilyen például az egyetem és a kar vezetőinek, illetve helyetteseinek megbízása; az oktató-nevelő munka, valamint az egyetemen folyó tudományos munka szervezésének, összehangolásának, ellenőrzésének elvi és módszertani kérdései: az egyetem, illetve a kar szempontjából jelentős gazdasági, tervezési és beruházási, továbbá költségvetési feladat, új vonása a rendelkezésnek, hogy az egyetemi tanácsba a karok választott képviselőket küldenek.

az egyetemek, egyetemi jellegű főiskolák az általános szabályzat alapján készítik el saját szervezeti és működési szabályzatukat, amelyet a felügyeletet gyakorló miniszter hagy jóvá. /mti/

- . -

bb 14. virágpompában a szatymazi őszibarack körzet - az esőzések nem ártottak a fáknek

vid ká sk vm

1965. április 16.

az őszibaracktermesztés alföldi központjában, a csongrád megyei szatymaz környékén 1,200.000-re becsülik a zamatos gyümölcsöt teremtő fák számát. tavaly csaknem 1000 vagon őszibarackot szállítottak innen a felvásárló telepekre, s az idén - mivel új telepítések fordulnak termőre - a múlt évinél is nagyobb mennyiséget várnak. a fák kitűnően teleltek és most teljes a virágzás, rózsaszinbe öltözött a határ. az esőzések sem okoztak károkat. a hűvös idő a kötődést nem befolyásolja, az csupán eltolódik, s hosszabb ideig tart a virágzás.

az ország határain túl is ismert termőközetben különös gondot fordítanak arra, hogy hibátlan gyümölcsöt szüreteljenek. ezért nyolc helyen létesítettek fénycsapda-állomásokat. a berendezések segítségével kellő időben meg tudják állapítani a barackmoly rajzását és idejében tudnak ellene védekezni. a fénycsapdák már működnek, esténként megvilágítják a virágzó fákat. barackmolyt eddig még nem találtak a kloroformos gyűjtőkben. /mti/

- . -

9.30/a

- 8 -

bb. 16. lányok szerencsége a fiatal utazók pécsi klubjában

vid/j/e fm

1965. április 16.

az év elején pécssett alakult meg az ország első olyan klubja, amelyet fiatal utazók részére szerveztek azzal a céllal, hogy megismertessék velük az uticélul választott országot, már az indulás előtt megismerkedhessenek egymással, majd a hazatérés után a klubtalálkozókon alkalmuk nyíljon élményeik és emléktárgyaik kicserélésére. ezenkívül tagsági igazolványuk sorszámaival résztvehetnek azon az évenként ismétlődő sorsoláson, amely ingyenes külföldi utazást juttat a klub két szerencsés tagjának. az először megtartott sorsolás a lányoknak - Kovács Ilona egyetemi hallgatónak és Temesi Hilda építésszerkesztőnek - kedvezett: pozsonyi társasutazáson vehetnek részt júliusban.

ezenkívül sok más kedvezményben is részesülnek a havi 10 forintos tagsági díj ellenében: többek között megkapják az expressz ifjúsági utazási iroda prospektusait, évenkénti képes tájékoztatóját, a pécsi ifjúsági utazási osztály tájékoztatóját, a világ ifjúsága „ki akar velünk levelezni?„ című mellékletét, a pécsi-baranyai idegenforgalmi vonatkozású prospektusokat. /mti/

- . -

bb. 19. ötletes ujitással huszonkét dolgozó munkáját takarítják meg ózdon

vid/lk/e ki

1965. április 16.

az ózdi kohászati üzemekben a gőzturbinák hűtővíz csővezetékeinek tisztítását eddig hosszadalmasan, fáradtságos munkával végezték. a vezetékekből az eldugulással fenyegető lerakódásokat, iszapot, fémhámlék forgatásával távolították el. egy turbina csővezetékeinek kimosását egy műszak alatt 24 dolgozó végezte el úgy, hogy közben a turbinát is le kellett állítani. a sok gondot okozó problémát Antal József, a gyár erőművének művezetője és medve János gépész ötletes módon oldotta meg. ujitásukkal a csővezetékeket tolozárak közbeiktatásával, a hűtővíz ellenkező irányú keringetésével, a turbina üzemelése közben tisztítják meg, s ehhez mindössze két dolgozó husz percnyi munkájára van szükség. a rendkívül leleményes és hasznos ujitást már három turbinánál sikeresen alkalmazzák, s fokozatosan a többi négyenél is bevezetik. a nagy munkaerőmegtakarítást jelentő módszer sokoldalú előnyeire jellemző, hogy eddig egy turbina csővezetékeinek a megtisztítására évente legalább kétezer órát használtak fel, s most erre csak néhány órát kell fordítani. ezenfelül a gyorsabb és tökéletesebb tisztítással, az eddigi tapasztalatok szerint, a turbinák hatásfoka három százalékkal javult. /mti/

- . -

9.35/a

- 9 -

bb. 17. nyolcféle diagnózis megállapítására képes az új encephalograf

1 sl/tr/e vg

1965. április 16.

az elektronikus mérőkészülékek gyárában néhány mintapéldány alapos kísérletei után megkezdtek a nyolccsatornás elektro-encefalograf sorozatgyártását, amely az agy egészségi állapotáról az eddigi készülékektől eltérően nem négy, hanem nyolcféle diagnózis megállapítására képes. a készülék a fejbőrhöz kapcsolva az agy áramainak változásai alapján kimutatja az esetleges tumort, az erekben keletkezett vérrögöcskéket, az epilepsziás jelenségeket, stb. a korszerű műszertől nemcsak hazai gyógyintézeteink kapnak, hanem külföldre is exportálnak belőle: a szovjetunió például erre az évre 55 nyolccsatornás elektro-encefalografot rendelt. /mtl/

bb. 18. falra szerelt kis kerámialap - kályha helyett

vid/lk/e ki

1965. április 16.

a hőmezővászárhelyi szilikátkémiai ktsz műszaki vezetőjének, szépvolgyi jánosnak a találmánya alapján új típusu, elektromos infrasugárzó fűtőtestek gyártását kezdték meg a szövetkezet üzemében. ezek lényegesen egyszerűbbek, mint a jelenleg gyártott gázüzemű infrasugárzók. ez utóbbiak előállítását nehezíti, hogy a 25 centiméter hosszú, vékony kerámialapon 18 000 furatot kell készíteni, hogy láng nélkül égjen el a gáz és infrasugarak keletkezzenek.

az új típusu, elektromos infrasugárzóhoz olyan kerámiát állítottak elő, amely az ilyen anyagok megszokott elektromos szigetelő tulajdonságával szemben maga is vezeti az áramot, s az ellenállás következtében felmelegszik, akárcsak a fém izzószálok. az ilyen anyagból készített lapok tehát minden furat-, vagy más különleges formázás nélkül felizzanak, melegítenek, ha keresztül bocsátják rajtuk az áramot. a 40x25 centiméteres, vékony lapot zománcozott fémkeretbe helyezik, s felszerelik a fürdőszoba, vagy a konyha falára. alkalmazásuk olyan helyeken előnyös, ahol a vízmelegítő, illetve a főztűzhely nem ad elég meleget. az új fűtőtest nem a helyiséget, hanem azt a testet melegíti, amelyre irányítják. az idén mintegy ötezer, később évente huszezer ilyen fűtőtestet gyártanak. /mtl/

9.40/a

- 10 -

bb 15. komplex tervek termőföldünk védelmére

1 ie vm ká

1965. április 16.

az ország mezőgazdaságilag művelt területének körülbelül a felén minden holdról évente 20-24 tonna termőföldet hord le a lejtőkön lefolyó csapadékvíz. a komplex vízgyűjtőrendezés bevezetésével a talajpusztulás mértékét 8-9 tonna alá akarják csökkenteni. a komplex rendezés alapjául szolgáló iránytervek eddig mintegy kétmillió holdra készültek el, s az érintett terület az idén további 300.000 holddal növekszik. a gyakorlati megvalósításhoz több mint 100.000 holdra vonatkozó részletes üzemi terv áll rendelkezésre, s ebben az évben még csaknem ugyanennyi jut el a gazdászokhoz.

a hegy-és dombvidékek vizgazdálkodását a legutóbbi időkig csak a kis vízfolyások mederszabályozása jelentette. most ezeket a munkákat is továbbfejlesztik: a mederrendezések ma már nem a 4-5 évenkénti kisebb, hanem az átlagosan 10 évenként egyszer előforduló lényegesen nagyobb vízhozam kiöntésmentes, tehát kártétel nélküli levezetésére készülnek. emellett a folyó- és patak völgyekben mind több olyan kis tározó épül, amely csökkenti az árvízveszélyeket s egyúttal későbbi hasznosítás céljára gyűjti össze a vizet.

a mederrendezés azonban csak egy részét képesi a hegy- és dombvidéki vízgyűjtő területek komplex rendezésének. ezen a vidéken, mint közismert, a talajpusztulás rendkívül kedvezőtlenül befolyásolja, állandó alacsony szinten tartja a mezőgazdasági termelést. színvonalának lényeges emelése csakis az olyan komplex rendezéssel oldható meg, amely felöleli a termelési, agrotechnikai, talajvédelmi, vízügyi és erdészeti munkákat. a feladatok átfogó feltárását és meghatározását az országos vízügyi főigazgatóság vizgazdálkodási kerettervben végezte el. ezt megelőzően sor került az érintett területek lejtőkategorizálására. a talajpusztulást előidéző tényezők közül ugyanis a lejtők hajlása a legfontosabb és a legkevésbé megváltoztatható. a tervezés második szintjében készültek, illetve készülnek el a nagyobb vízgyűjtő területek és termelési egységek talajvédelmi iránytervei. ezek már gazdaságossági számítások alapján tartalmazzák a mezőgazdasági, erdészeti és vizgazdálkodási tennivalókat. az iránytervek egyúttal beruházási programul is szolgálnak, s így még a részletes üzemi-kiviteli tervek elkészülte előtt lehetővé teszik a mező-, erdő- és vizgazdálkodási összehangolást. /munkálatok

a kiviteli tervek már a talajvédelmet szolgáló konkrét üzemi feladatokat szabják meg. a terveket készítő országos mezőgazdasági minőségvizsgáló intézet az anyagi befektetést nem igénylő biológiai és agrotechnikai módszerek maximális hasznosítására törekszik, s a drága műszaki berendezéseket csak a valóban szükséges esetekben javasolja. bár a komplex rendezés még így is meglehetősen költséges dolog, egészében véve mégis alapvetően gazdaságos eljárás, mivel pótolhatatlan értéket: termőföldet ment meg az ország számára. /folyt.köv./

9.50/a

- 11 -

Me

/bb 15. komplex.....1.folyt./vm

ezen belül kifizetődő közvetlenül a mezőgazdasági Üzemek számára is; az eddigi tapasztalatok és az előzetes számítások szerint ugyanis a komplex talajvédelmi tervek megvalósításának költségei a terméshozamok növekedése révén 4-6 év alatt megtérülnek./mti/

bb 23. javítják az orvosi ellátást a nagykállói járás négy nagyobb tanyai településén

vid j vm fm

1965. április 16.

figyelemreméltó kezdeményezés történt a nagykállói járásban a tanyai lakosság orvosi ellátásának további javítására. állami és gazdasági szervek erre a célra négy nagyobb településen biztosították helyiséget, ahol rendszeresen tartanak majd csecsemő- és terhesség-tanácsadást, orvosi rendelést és itt végzik a kötelező védőoltásokat is. balkány-abapusztán a községi tanács átmenetileg két helyiséget bérelt erre a célra, de tervbe vették új helyiség építését. ugyancsak balkányban, a balogh-féle tanyán az állami gazdaság segítette a probléma megoldását. kállósemjén, újszőlő-telepen és baromlakon pedig a körzetesítéssel felszabadult iskolai tantermeket adják át egészségügy céljára. felszerelésekkel a megyei tanács egészségügyi osztálya támogatja a járást.

az újonnan létesített tanyai egészségügyi „központokban” rövidesen megkezdődik a munka./mti/

bb 24. szervezettebbé teszik a munkát a pápai textilgyárban

vid lk vm ki

1965. április 16.

a pápai textilgyárban a szervezettebb munka érdekében az elmúlt évekhez képest az idén meghatszorozzák azokat a vizsgálatokat, amelyek pontosan eldöntik, milyen mértékben kell változtatni egyes munkafolyamatokon, hogy a leggazdaságosabb legyen a műhelyrész munkája. az időelemzők pontos „fényképet” készítenek a gyártásfolyamatokról és megállapítják minden tekintetben megfelelő-e a munka-szervezés, eddig több mint 300 esetben tartottak felméréseket, amelyek legtöbbször igazolták a szakemberek fellelését, például a két szövődében korábban 18, ugynevezett kontroll munkahely működött, amit soknak tartottak, de egészen pontosan csak a munkanapfényképezés után tudták eldönteni, valójában hány ellenőrző hely szükséges a munkaművelethez. az időelemzők az egyik szövődében 9-ről 6-ra, a másikban 9-ről 3-ra csökkentették a kontrollhelyek számát, de közben ügyeltek arra, hogy a bérezésnél anyagilag érdekeltebb legyenek a szövőcsarnok dolgozóit, a géptisztítóknál 28 helyett 24 főt alkalmaznak, mert jobb szervezéssel ez a létszám is elegendő. a mérések során feltárt hiányosságokat, amelyek nem a dolgozó hibájából adódnak, a műszaki vezetőkkel közösen kidolgozott intézkedési tervvel szüntetik meg./mti/

9.55/a

- 12 -

bb. 20. a palotáskörnyéki egyesült termelőszövetkezetek nagy beruházása: ezer hold öntözésére alkalmas víztározó

vid/ká/tr/e

La

1965. április 16.

négy község: palotás, héhalom, kisbágyon és szarvasgede határát egyesítve kezdte az idei gazdasági évet a palotási május 1. termelőszövetkezet. az egyesült termelőszövetkezetek most nagy beruházáshoz kezdtek: huszonhátmillió forintos költséggel 1100 holdra kiterjedő korszerű öntözőrendszert építenek. az öntözőrendszer alapjaként kétféle köbméter víz tárolására alkalmas mesterséges tavat készítenek ki. a víztározó gátrendszerének építése csütörtökre kezdődött meg. a több mint száz holdas vízfelületű tározót a palotás-kisbágyon közötti-ut mentén egy területen a völgyből alakítják ki. nógrád megye eddigi legnagyobb termelőszövetkezeti beruházása előreláthatóan két év múlva készül el./mti/

bb. 21. természetvédelmi napok vas megyében

vid/ká/sk/e

La

1965. április 16.

vas megyében május 9-16 között rendezik meg a hagyományos természetvédelmi napokat. az egy hetes eseménysorozat kiemelkedő rendezvénye lesz a kőszegi származásu chernel istván ornitológus emlékünnepe. a nagy természettudós, a madárvilág kitűnő ismerője száz évvel ezelőtt született, s a jubileumra rekonstruálták kőszegi házának kertjét. a ritka növényfélésekkel benépesített kertben madárvédelmi mintatelepet állítanak fel, a növényzetet pedig a kámonl, a jeli és a szelestei arborétumból pótolják. május 9-én nyitják meg a kőszegi jurisics várban a chernel emlékkiállítás, több tudományos előadás hangzik el, majd megkoszorúzzák chernel istván sírját. a továbbiakban a résztvevők kirándulnak a kőszegi hegyekbe, meglátogatják a hétforrás, a stájer-házak, velem, rőtivölgy és a szabó-hegy környékét, ellátogatnak a jeli erdészeti botanikus kertbe. a természetvédelmi napokra csongrádi és osztrák vendégeket is várnak./mti/

bb. 22. szántó kovács jános ünnepségek hódmezővásárhelyen

vid/tné/a

fm

1965. április 16.

hódmezővásárhelyen az 1894. április 22-1 szántó kovács jános-féle agrárszocialista megmozdulásra emlékezve április 22-én tudományos ülészakot rendez a magyar történelmi társulat a csongrád megyei társadalmi szervezetekkel közösen. a tanácskozáson a századforduló munkás- és parasztmozgalmival kapcsolatban fővárosi és csongrád megyei történészek tíz tudományos előadást tartanak.

/folyt.köv./
10.02/a

- 13 -

ME

bb. 22. /szántó Kovács János...folyt./e

többek között beszámolnak majd szántó Kovács János mozgalmának makói kapcsolatairól, amelyekre vonatkozóan a közelmúltban találtak érdekes dokumentumokat a helyi levéltárakban.

a tudományos tanácskozás alkalmából április 22-én avatják fel a hódmezővásárhelyi Kossuth-téren szántó Kovács János szobrát-, somogyi József szobrászművész alkotását. /mti/

bb. 27. újabb szénaszárító berendezéseket szerelnek fel a Győr megyei közös gazdaságok

vid/ká/tr/e la

1965. április 16.

Győr megye termelészövetkezetei a pillangós területekben mutatkozó kiesést azzal kívánják ellensúlyozni, hogy magasabb fehérjetartalmú szénát takarítsanak be. ezért újabb 43 vámosi-féle hideglevegős szénaszárító berendezést vásárolnak, a szénaszárító berendezéseket gyors ütemben szerelik, azok zöme már a Lucerna első kaszálásakor üzemel. kilenc új berendezés már elkészült, további 22 felszerelésén dolgoznak. a szakemberek számítása szerint a Győr megyei termelészövetkezetek a meglévő és az új hideglevegős szénaszárítók segítségével 150 mázsa többlet fehérjét nyernek, ami 300 000 tonna előállításához elegendő. /mti/

bb. 28. újabb érdekes emlékek a 2000 éves savariaról

vid/tné/e fm

1965. április 16.

Szombathelyen újabb érdekes emlékek kerültek napvilágra az egykori savariaról, ahol hajdanában élénk kézműipar volt. műhelynegyedek létezésére utaló tárgyak, szerszámok, ősi kemencék, tégalék, öntvényformák, bronzöntő-, kerámia-, terrakotta-, szobrász- és mécseskészítő műhelyek maradványait találták meg legutóbb a romkertben.

a régészeti szakirodalom is foglalkozik a műhelynegyedekkel. tavaly a Savaria Múzeum régészei elkészítették Savaria topográfiáját, s tanulmányozásaik során megtalálták egy múlt században élt szombathelyi premontrei tanár, Lipp Vilmos régész szakküldetésében arról írt a szerző, hogy az ősi városfal mentén, az egykori Kanászdomb vonalában műhelynegyedek maradványaira bukkantak. /mti/

10.10/a

- 14 -

bb. 29. füzet jelent meg Győrött 20 év ismeretterjesztési munkájának tapasztalatairól

vid/j/e fm

1965. április 16.

a tudományos ismeretterjesztő társulat Győr-Sopron megyei elnöksége és a megyei népművelési tanácsadó „ismeretterjesztő” címmel módszertani füzetet bocsátott ki felszabadulásunk 20. évfordulójára. a füzet összefoglalja az elmúlt 20 év ismeretterjesztő munkáját és értékes utmutatással, tanácsokkal szolgál a tit-elődíj számára. ismerteti a füzet az ország első termelészövetkezeti megyéjében működő tsz-akadémiák sikereit és tapasztalatait, a megye népszerű tit-elődíj pedig az ismeretterjesztésben használt új módszerekről számolnak be. /mti/

bb. 31. nagyszabású erdőültetés a mezőföldön - tízenkét és félmillió facsemetét ültetnek el

vid/ká/tr/e la

1965. április 16.

Fejér megyében, ahol mindössze 10,8 százalék az erdőerdősítés aránya, a mezőföldi erdőgazdaság nagyszabású erdőültetési akciót indított. a megye legkepesebb vidékein, főként a mezőföldön tízenkét és félmillió facsemetét ültetnek el az idén, s ezzel 520 hektárral növelik az erdős területek nagyságát. ezenkívül a községek belterületén, az utak mentén 338 hektárnyi területet fásítanak. /mti/

bb. 32. háromszázötvenmillió forintot költenek építkezésre a szabolcsi termelészövetkezetek

vid/ká/sk/e la

1965. április 16.

Szabolcs-Szatmár megye termelészövetkezetei megkezdték az idei építkezéseket. elsősorban a nyírség hagyományos növénykultúrájának fejlesztésére, s a járulékos beruházásokra költenek nagyobb összegeket. a gyümölcsstermesztés járulékos beruházásaira 15 millió forintot fordítanak. ebből az összegből gyümölcs-utóérlelő házakat, tárolókat, permetlékeverő tornyokat és egyéb épületeket emelnek. a dohánytermesztés korszerűsítésére kétezer hold föld termését befogadó pajtákát építenek.

a megye termelészövetkezetei az idén összesen 350 millió forintot költenek építkezésre. /mti/

10.15/a

- 15 -

bb 25. csaknem 1400 előregyártott elemből elkészült a kazincbarcikai új kórház kilencemeletes betonváza

vid lk vm ki

1965. április 16.

kazincbarcikán elkészült a kilencemeletes kórház betonváza, valamint a hozzá csatlakozó egyemeletes rendelőintézet és a gazdasági intézményeket magában foglaló szárnyépület.

a vegyipari üzemek és a sajtó-, valamint a szuhavölgyi bányavívek egészségügyi ellátására szolgáló új kórház építését 1963-ban kezdték meg. a 31-es építőipari vállalat a kórház vízát helyszínen előregyártott elemekből rakta össze. csaknem 1400 különböző építőelemet készítettek a helyszínen. ezeket a két főnadról súlyosabb darabokat toronydaruvál emelték helyükre, a csatlakozó acélhuzalokat összehegesztették.

a kilencemeletes kórházi rész homlokfalát alumínium függőfalloval zárják le, s különleges, ugyanevezett tergophán üvegezéssel látják el. a betegeket kétágas szobákban helyezik el. minden emeleten külön étkezőt és társalgót rendeznek be, ügyeletos orvosi szobákkal együtt. műtők, röntgenszobák, laboratórium és kazaló helyiségek egészítik ki a korszerű gyógyító intézményt.

az új kórház a tervek szerint 1966-ban kezdi meg működését.

/mt1/

bb 26. husvétii előlegosztás a csongrádi termelőszövetkezetekben

vid ká sk vm

1965. április 16.

csongrád megye sok közös gazdaságában már hagyomány, hogy a kettős husvétii ünnepekre költsépenzt adnak a szövetkezeti gazdáknak. a hódmezővásárhelyi viharsarok tisz a téli hirtalásu sertések után kapott összegből tíz forintot juttatott a tagoknak minden munkaegységre. a szentesi május 1. termelőszövetkezetben 113.000 forintot osztottak szét. a legtöbb előleget - munkaegységenként husz forintot - a délalföld legnagyobb primórtermesztő mezőgazdasági üzemében, a szentesi árpád tsz-ben adták. négyszázezer forintot osztottak most ki. a szövetkezet kasszája minden héten nagy összeggel gyarapszik, mert valamennyi üzemáguk jól jövedelmez, s a balterjes növénytermesztés mellett fejlett állatállománnyal rendelkeznek. száznyolcvanezer forint értékű tavaszi primór vittek piacra, 200.000 forintot árultak pecsenyecsirkékből, ugyanennyit tejből, 300.000 forintot kaptak a hizottsertésekért, ezenkívül nagymennyiségű liba- és pulykatojást adtak el./mt1/

10.25/a

- 16 -

bb 30. ötödére csökkent a kocsitartózkodási díj a dunai vasműben

vid lk vm ki

1965. április 16.

a dunai vasműbe naponként 350-400 vagon anyag érkezik, s átlagosan 300-320 vasuti kocsi áru hagyja el az üzemet. tavaly és azelőtt a megengedettnél jóval többet tartózkodtak a vasuti kocsik a vasműben. ezért 1964 első negyedében csaknem ötmillió forint kocsitartózkodási díjat fizettek ki a mív részére. a hosszú kocsitartás azonban nemcsak a dunai vasműnek jelentett anyagi kárt, hanem a népgazdaságnak is, mert nem használták ki a vasuti kocsikat. a népi ellenőrzési bizottság is foglalkozott az ügyvel és többek között megállapította, hogy a kocsitartózkodási idő igen hosszú, tavaly például átlag 37,5 óra volt.

a helyzet javítására a vasmű vezetői és szállítási szakemberei az év elején számos belső intézkedést tettek. elsősorban a kocsitartás gyorsítására kevesebb helyre csoportosították a kincásra váró kocsikat. ezzel és belső áttervezéssel 96 főnyi létszámot és három rakodógépet megtakarítottak. a gyár két vagonbuktatójának a napi teljesítményét is növelték. a dunaujvárosi mív vasutállomással és más szervekkel szoros kapcsolatot tementtek, s így egyenletessé vált az anyag beérkezése. most már a gyár részlegek a tényleges szükségletnek megfelelően jelentik be kocsiligényeiket s rendszeresen ellenőrzik a kocsitartózkodást. a szállításban dolgozó szakemberek prémium-feltételévé tették a kocsitartózkodási idő csökkentését.

a céltudatos munka első eredményeként 1965. első negyedében 946.810 forint kocsitartózkodási díjat fizettek ki. ez az összeg alig ötöde a múlt év hasonló időszakában kifizetett díjnak./mt1/

bb 33. termelési órjariatot szervezett a vas megyei kisz-bizottság

vid lk vm ki

1965. április 16.

a vas megyei kisz bizottság termelési órjariatot szervezett. a mozgalomban résztvevő ifju szakemberek felkeresnek ipari és mezőgazdasági üzemeket, megvizsgálják a termeléssel kapcsolatos kérdéseket, elsősorban a gazdaságossági mutatók alakulását és ha hiányosságokat észlelnek, tanácsokat, segítséget adnak azok kijavításához. később újra felkeresik a meglátogatott helyeket és meggyőződnek a hibák kijavításáról, az esetleg ajánlott jobb módszerek bevezetéséről, azok tapasztalatairól. az órjariat tevékenysége máris mutat eredményeket. a termelőszövetkezetekben levő erdő- és munkagépek javításának vizsgálata közben kiderítették, hogy a megyében mintegy harminc pótkocsi a határban telett. így állapotuk megromlott, csak alapos javítás után válnak ismét használhatóvá.

/folyt.köv./

10.35/a

- 17 -

/bb 33. termelési.....1.folyt./vm

a fiatal szakemberek a géptárolókba vitették az „elfelejtett” kocsikat és több helyen ifjú szerelők vállalták azok kijavítását. a napokban a tanácsai építőipari vállalat tevékenysége foglalkoztatja az úrjáratot. megállapították, hogy általában megtartják a határ-időket, a dolgozók azonban jobban takarékoskodhatnak az anyagot, az idővel. erre vonatkozóan szakmai tanácsokat adtak, a közeljövőben az állami építőipar munkájával ismerkednek meg./mti/

bb 35. két napos konferencia a magyar tudományos akadémián a dízel-motorokról

t t z g k v m

1965. április 16.

péntek reggel a magyar tudományos akadémia székházában nagyszámú műszaki szakember - akadémikusok, egyetemi tanárok, kutatók, konstruktőrök, stb. - jelenlétében megkezdődött az akadémia műszaki osztálya, valamint a kohó- és gépipari minisztérium által közösen rendezett két napos konferencia a dízel-motorokról. a tudományos tanácskozásban megjelent többek között dr. p. h. schweitzer professzor, a pennsylvaniai egyetem magyar származású tanára, neves dízelmotor-szakértő.

megnyitó szavaiban heller lászló akadémikus, egyetemi tanár hangsúlyozta a dízel-motorok fejlesztésének nagy népgazdasági fontosságát. jelentőségüket nem pusztán az szabja meg, hogy a közúti és a vasúti vontatásnál egyre nagyobb mértékben alkalmazzuk ezeket a motorokat, hanem mindezeken túl a dízel-motorokra az egyik legjelentősebb kettős szerepe vár a gázturbinák építésében, amelyeknek pedig mind nagyobb a jelentőségük a technikai haladásban.

ennek a konferenciának - mondotta heller lászló akadémikus - közvetlen célja az elméleti és gyakorlati szakemberek részvételével feltárni és megvitatni a dízel-motorokkal eddig szerzett tapasztalatokat, a motortípus továbbfejlesztése iránti igényeket és azokat a még nyilvánosságra nem jutott kutatási eredményeket, amelyek alkalmazásuk lehetnek ezeknek az igényeknek a kielégítésére, mindezek elsősorban a konstruktőröknek adhatnak hasznos útmutatást a továbbfejlesztés irányai és lehetőségei tekintetében.

a konferencia első napját a dízel-motorok elvi kérdéseinek megvitatására szánták, ebben a témakörben a bevezető előadást brodszky dezső professzor tartja. szombaton a konstrukciós kérdéseket veszik sorra, s ezt a vitát jurek aurél professzor nyitja meg. a két napos konferencián egyébként összesen 15 tudományos előadás hangzik el./mti/

10.45/a

- 18 -

bb 36. a lotto 16. heti nyerőszámai

tné vm

1965. április 16.

a sportfogadási és lotto igazgatóság tájékoztatása szerint devecseren a járási művelődési házban megtartott lotto sorsoláson a 16. játékhetén a következő nyerőszámokat húzták ki:

13, 23, 67, 77, 83 /mti/

- . -

bb 34. békegyűlések, baráti találkozók, filmvetítések, kiállítások a leszerelési hónap vas megyei programjában

vid tné vm fm

1965. április 16.

szombathelyen a tömegszervezetek és a tömegmozgalmak képviselőiből megyei operatív bizottság alakult a leszerelési hónap rendezvényeinek lebonyolítására, a leszerelési hónap rendezvényeit összekapcsolják a béke-világtanács juliusi kongresszusára, a vitre való felkészüléssel, valamint az első atombombázás 20. évfordulójára való emlékezéssel.

az operatív bizottság elhatározta, hogy április 28-án szombathelyen nagyszabású békeaktívá ülést rendez, amelyen harmat sándor, a hazafias népfront országos tanácsának titkára tart előadást. május 9-én szentgotthárdon béke-nagygyűlést tartanak, amelyre autókaravánokkal érkeznek a résztvevők a megye minden részéből.

májusban valamennyi járási székhelyen és a nagyobb községekben, a középiskolákban és az üzemekben békegyűléseket rendeznek. számos baráti találkozóra is sor kerül, ezen kívül az anyák napján, a gyermeknapon, a tanácstagi beszámolókon, a szülői munkaközösségekben mindenütt megemlékeznek a leszerelési hónapról./mti/

- . -

bb. 37. dobi istván üdvözlő távirata szíria nemzeti ünnepe alkalmából

tné/a/bs

1965. április 16.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke szíriai arab köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte amin el hafez-t, a szíriai arab köztársaság elnöki tanácsának elnökét. /mti/

- . -

11.30/a

- 19 -

bb. 38. két nagy csőtörés a fővárosban

1 hbj/lk/e vg

1965. április 16.

csütörtökön éjjel az engels-téren eltört a 800 milliméter átmérőjű főnyomóvezetékbeől leágazó 400 milliméteres vízvezeték, közvetlenül a csatlakozásnál, a vezetékbeől kiáramló óriási víztömeg valóságos krátert mosott ki és elöntötte a környéket. anyagi kár nem keletkezett, mert a vízfeltörés beépítetlen területen történt, a vízművek hamarosan lezárta a 800 milliméter átmérőjű főnyomóvezeték, az elzárást azonban csak fokozatosan hajthatták végre, nehogy a nyomáskülönbség újabb csőtörést okozzon. az eddigi vizsgálatok szerint a csőtörést az okozta, hogy az engels téri autóparkoló építésén dolgozó nehéz dózerek megmozgatták az eléggé laza talajt, s a talajmozgás repesztette meg az acélcsövet. a belső városnegyedben csak átmenetileg jelentkeztek zavarok a vízellátásban, mert a törés után hamarosan más vezetéseken juttattak vizet a környékre. a helyreállítás - előreláthatólag - péntek estig befejeződik.

pénteken hajnalban jelentették, hogy a rákospatak-tatai utca találkozásánál a most épülő 3/b. főnyomóvezeték mellett eltört a 600 milliméter átmérőjű vízvezeték, a csőbeől kiáramló nagymennyiségű víz alámosta a vastag csövet, amely a felette lévő földtömeg nyomására széttört. a helyreállítási munkák itt is megkezdődtek. /mti/

...-

bb. 39. több mint hat százalékos negyedévi teljesítés, kizárólag a termelékenység növelésével - 18 000 tonna szuperfoszfát, 9 000 tonna nitrogénműtrágya többlet

1/szf/tr/a/vg

1965. április 16.

eredményesen zárta az első negyedévet a hazai vegyipar magában foglaló vegyipari tröszt: első háromhónapi termelési előirányzatát 196,1 százalékra teljesítette. többlettermelésnek értéke körülbelül 100 millió forint olyan fontos cikkekből, mint például a műtrágya, kénsav, növényvédőszer, műanyag, stb. a tröszt 20 termelővállalata közül három maradt el kisebb mértékben a 100 százaléktól.

a műtrágyagyárak 9 000 tonna pétisóval és 18 000 tonna szuperfoszfáttal termeltek többet negyedévi előirányzatuknál. a mezőgazdaság látja hasznát annak is, hogy a legkeresettebb növényvédőszerkekből, a ddt-beől és a dikopirt-beől ugyancsak a tervezettnél több került zsákba. a műanyagipar pvc-lágyító és présper, a műszálipar számottevő danulonrest, a forte gyár fotófilm és fotópapír többlettel járult hozzá a jó negyedévi eredményhez. a fogyasztási cikkek közül említésre méltó még az ultra mosóper és paszta többlete is. a marónátron gyártási terv viszont 300 tonnányi hiányt mutat, s némileg elmaradtak a szemcsés pvc gyártásával is. ezt az adósságot azonban a második negyedévben megerősítés nélkül pótolhatja a vegyipar.

az iparág a negyedév folyamán a tervezettnél kisebb munkáslétszámmal dolgozott, a termelési többletet tehát teljes egészében a termelékenység növelésével érte el. /mti/

12.10/a

- 20 -

bb 40. időjárásjelentés

tr vm

1965. április 16.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. április 16-án, pénteken délután:

felhős idő

az óceáni levegő első hulláma ma reggel elérte közép-európa területét és sokfelé okozott szeszélyes, változóan felhős, esős időt. kelet felé mozgása azonban meglassult.

hazánkban tegnap erősen felhős volt az idő és a duna-tisza vidéknek kivételével sokfelé esett az eső. a csapadék mennyisége csak a dunántul és a tiszántul déli részeinek egy-két helyén, továbbá a fővárosban érte el az 1-4 millimétert, máshol egy milliméter alatt maradt. a nap az észak-nyugati és az észak-keleti megyékben 9-12, az ország nagy részén azonban csak 1-5 órán át sütött. a déli megyékben viszont egész napon át borult maradt az ég. a hőmérséklet a pécsdebrecen vonaltól délre fekvő területen 8-12, az ország többi részén 11-16 fokig emelkedett, ma hajnalban országszerte 2-8 fokig süllyedt. egy-két helyen gyenge talajmenti fagy volt.

budapesten tegnap a hőmérséklet napi középértéke 10,2 fok volt, 1,7 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma budapesten 12 órakor a hőmérséklet 12 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, többfelé esővel, mérsékelt délnyugati, déli, a dunántulon és az északi megyékben átmenetileg megélénkülő és észak-nyugatra forduló szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4-8, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 12-15 fok között.

a duna vízállása budapestnél 467 cm./mti/

13.15/a

- 21 -

bb. 41. befejeződtek a kísérletek az új ipari szárítóberendezéssel

vid/lk/e ki

1965. április 16.

a veszprémi nehézipari kutató intézet munkatársai horváth tiber tudományos főmunkatárs irányításával újfajta ipari szárítóberendezés kísérleteit fejezték be laboratóriumokban. a készülék érdekessége, hogy tisztább nagyobb hatásokkal működik, mint a hagyományos típusú berendezések. az új típusú készülék előbb elporlasztja a nedvességet tartalmazó anyagot, majd magas hőmérsékletű gázok szárítják ki a vegyszert. a művelet végén porszerű anyag rakódik le. a szakemberek különösen a mosószer, a növényvédőszer és a festékiparban használhatják majd jó eredménnyel az újfajta készüléket.

a vegyi anyagok „kiszikkasztására” kidolgozott új eljárás minden tekintetben beváltotta a kutatók elképzeléseit. a kísérletek zárójelentése elkészült, s a tapasztalatok alapján döntöttek a készülék gyártásáról. /mti/

bb. 42. ezer személyes camping épül győrött

vid/lk/a ki

1965. április 16.

a város idegenforgalmi helyzetéről tárgyalt többek között győr város tanácsa a pénteki ülésen. megállapították, hogy az idegenforgalmi hivatal győri kirendeltsége egyre inkább biztosítani tudja a kirándulók és turisták kulturált kiszolgálását. az idén újabb szobákkal bővítik a fizetővendég szolgálatot. az elmúlt évinél sokkal jobb körülmények között fogadja győr a campingezőket is. a város legszebb parkjában, a győrtek kedvelt kirándulóhelyén, kiskuton, ezer személyes camping épül. a városban átutazó külföldi autósok részére a belvárosban parkolóhelyet jelölnek ki, az érdekesebb látnivalókhöz pedig irányjelző tájékoztató táblák igazítják utca a vendégeket. /mti/

bb. 44. történelmünk bélyegekké című bélyegkiállítás márcaliban

vid/lk/e ki

1965. április 16.

hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából a somogy megyei márcaliban a járási művelődési házban bélyegkiállítás nyílt történelmünk bélyegekké címmel. hetven táblán több ezer bélyeg mutatnak be, s igen ötletesen szemléltetik a megye fejlődését is. a virágos bélyegek mellett a megye kertészetének, az állatbélyegek mellett a megye állattenyésztésének helyzetét ismertetik. hasonlóképpen rendezték el a gyümölcsös bélyegeket és az egyéb alkalmakra kiadott bélyegeket is. /mti/

14.25/a

- 22 -

bb. 43. a munkásvédelmi törvény eredményeiről tárgyaltak győrött

vid/lk/e ki

1965. április 16.

a munkásvédelmi törvény és az ezzel kapcsolatos szót határozat végrehajtásának tapasztalatait teljes ülésen tárgyalta meg pénteken délelőtt a szakszervezetek győr-sopron megyei tanácsa. mező józsef, az szmt munkásvédelmi bizottságának vezetője beszámolójában ismertette a megye üzemének, intézményeinek, termelőszövetkezetek munkásvédelmi helyzetét. a hozzászólások után a teljes ülés megállapította, hogy az iparban, a közlekedésben és a mezőgazdaságban egyaránt csökkent a balesetek száma. 1964-ben, az előző évhez képest, 148-cal kevesebb baleset fordult elő és a munkanap-kiesés 1004 nappal csökkent. eredmények mutatkoznak a munka biztonságában, a munkakörülmények javításában és a nehéz fizikai munkák gépesítésében is. a foglalkozási megbetegedések száma szintén csökkenést mutat.

mindezek ellenére még több hiányosságot kell megszüntetni. az ülésen határozatot hoztak többek között a szakszervezeti munkásvédelmi tevékenység szélesítéséről, a kiser szervezettek bevonásáról a munkásvédelmi bizottság munkájába, a szakszervezetek a vállalatok vezetőivel együttműködve szorgalmazzák a leggyakoribb balesetet, vagy foglalkozási megbetegedést okozó műszaki és munkaszervezési hiányosságok megszüntetését. elhatározták azt is, hogy széleskörű felvilágosító és nevelő tevékenységet fűttenek ki az üzemekben, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy a sérülések 80 százaléka a munkába lépéstől számított egy éven belül következik be a gyakorlati és a szakképzettség hiánya miatt. /mti/

bb. 46. ismét megindultak a kukorica-vetőgépek - sarabolják a mákot és a cukorrépat, ültetik a palántákat szolnok megyei termelőszövetkezetek

vid/ká/sk/e hk

1965. április 16.

a hét elejei esőzések után ismét megindult a mezei munka szolnok megyei termelőszövetkezetekben. a gyorsan száradó homokos talajokon újból dolgoznak a kukorica-vetőgépek. vetették a kukoricát a jászágó majdnem minden termelőszövetkezetében, zagyvarókas, tiszaföldvár, mezőhék, kunszentmárton, csépa, ócsod határában. sokhelyütt munkába álltak a növényápoló brigádok, sarabolják a mákot és a cukorrépat. a szabadföldi kertészetekben is megkezdődött a munka. jászfelsőszentgyörgyön palántázzák a korai káposztát, nyolc holdon pedig már kiültették a paradicsom, a karfiol és a kelkáposzta palántákat. a megyében a hét végén 200 vegyszerezőgép dolgozott a gabonátáblákon és karcag, mezőtúr határában repülőgépek is segítettek ezt a munkát. /mti/

14.32/a

- 23 -

bb. 45. május 30 helyett május elején befejezik a nemzeti színház bontását

i hbj/gg/e vg

1965. április 16.

deszkapalánkkal vonták be az emke presszó és a büfé előtti árkádsort, nehogy a nemzeti színház falainak robbantásakor keletkezett légnyomás betörje az óriási kirakat ablakokat. péntekre virradó éjjel lerobbantották a nemzeti színház rákóczi ut felé tekintő öltöző-szárnyának egy részét. közben nagy erővel dolgoznak a törmelék elszállításán. több nagy rakodógép emeli a tefu kocsiakra a bontási anyagot. megnehezíti a törmelék elszállítását, hogy előzőleg a téglák és habarcs-halomból valószínűleg ki kell bányászni a hulladékvasat, amit újbóli feldolgozásra a martin acélművekbe juttatnak. eddig a bontás során körülbelül száz tonna hulladékvasat nyertek.

a munkálatok a tervezettnél gyorsabban haladnak. igaz, hogy az ott dolgozók éjjel-nappal szállítanak, munkálkodnak. ezzel lehetővé vált, hogy az amúgy is szűkre szabott határidőt lerövidítsék és - ha csak egészen váratlan nehézség nem jön közbe - május 30 helyett május elején befejezzék a nemzeti bontását. a törmelékhegyek elszállítása után a területet átadják a földalatti építőnek, akik a nemzeti helyén egy hatalmas acélszekerényt emelnek - olyat, amelyet korábban az astoriánál, illetve a baross téren - és amelyet a felszín alá süllyesztenek. /mti/

...

bb. 47. rövidhullámu rádió adó-vevőkkel irányítják a tavaszi munkát a bodrogközi állami gazdaságban

vid/ká/sk/e

1965. április 16.

a bodrogközi állami gazdaság sárospataki központjától az öt üzemegység mintegy 50 kilométernyi átmérőjű körben helyezkedik el. a gyümölcsstermesztő, zemplénagárdi, páterhomoki és győrgyterelői, a növénytermesztő nagyrozvágyi és az állattenyésztő pítinyával tavaly megteremtették a rövidhullámu rádió-összeköttetést. a sárospataki központban, valamint az üzemegységekben adó-vevő készülékeket szereltek fel, s így a hosszadalmas kocsiállítás helyett minden nap eligazítást tarthatnak a gazdaság vezetői. az egyes körzetek vezetői beszámolnak a munka menetéről és átveszik az utasításokat. a gyors összeköttetés különösen a tavaszi munkák idején bizonyult hasznosnak, amikor az erőgépek és a munkaerő átcsoportosításával sikeresen meg tudtak birkózni a felszabadulási versenyben vállalt feladatokkal. a rövidhullámu összeköttetés eredménye, hogy a gazdaságban időben befejezték a csaknem 1200 holdnyi gyümölcsös metszését, s elvetették a koratavasziakat. /mti/

...

14.40/a

- 24 -

bb. 48. „mossa,, holló a fiát

vid/ká/sk/e

1965. április 16.

a nóta, amely szerint „nagy-pénteken mossa holló a fiát,, az idén igaznak bizonyult. a dél-dunántúli erdőkben ugyanis e héten kikeltek a hollófiak. nagy-pénteken tehát - ha az öreg holló nem is - de az eső már most a kicsinyket. erről az - egyébként szigorúan védett - szép, ritka madárról sokan azt hitték, hogy teljesen kihalt már hazánkban. az utóbbi években azonban több fészkelő hollópárt fedeztek fel az ornitológusok dél-dunántúlon: a mecsek keleti részében, szigetvár környékén, a sátorhelyi vadrezervátumban, mohács-szigeten és dunafalva közelében. a szakemberek érdekes megfigyelést is tettek: a hollók jól alkalmazkodtak a megváltozott körülményekhez. régen szinte kizárólagosan bükkerdőkben fészkeltek, most találtak hollófészket akácokban is. /mti/

...

bb 50. brazil szakszervezeti vezető magyarországi látogatása

k hi gk vm zs

1965. április 16.

oswaldo pacheco da silva brazil szakszervezeti vezető, kéthetes magyarországi tanulmányutját befejezve, látogatást tett a szot-ban, ahol karakas lászló, a szot titkára fogadta. a brazil vendég pénteken elutazott hazánkba. /mti/

...

bb 49. nagy sikerrel zajlottak le a finnországi magyar hetek

i sz tné vm vg

1965. április 16.

finnországban véget értek a magyar hetek, amelyek 18 városban irányították a figyelmet a magyar vonatkozású gazdasági és kulturális eseményekre.

finnország 18 városának központjában lengtek a magyar zászlók, a legnagyobb áruházak magyar kirakatokat rendeztek be, s megkezdtek a magyar fogyasztási cikkek árusítását. ennek az eseménynek a magyar nép iránt mély rokonszenvet tanúsító finn lakosok azért is nagy jelentőséget tulajdonítottak, mert a hetek egybeestek hazánk felszabadulásának 20. évfordulójával. az évforduló méginkább fokozta az érdeklődést magyarország iránt.

/folyt.köv./

15.00/lm

- 25 -

me

/bb 49. nagy sikerrel.....1.folyt./vm

a magyar kereskedelmi kamara képviselői, akik részt vettek a finnországi magyar hetek előkészítésében és lebonyolításában, most érkeztek vissza budapestre, s az mti munkatársának elmondották, most rendkívül nagy érdeklődés kísérte a magyar heteket, amelynek sikerére jellemző, hogy helsinki és tampereben ebben az időpontban 50 százalékkal emelkedett a magyar termékeket árusító áruházak forgalma. a lappföldi sodankylä-ben például másfél méteres hó borította a várost, de a környékről mégis sitalpon nagy számban sereglettek az emberek a magyar eseményekre, ahol kalocsai népviseletbe öltözött lányok fogadták őket. a kesko áruházi konzern vezetői közölték, hogy a magyar hetek tapasztalatai alapján a jövőben egy sor magyar készítményt felvesznek áru kínálatukba és gondoskodnak azok megfelelő rakárkészletéről.

a finn televízió rövid idő alatt 17 alkalommal foglalkozott magyarországgal, illetve az ott lezajlott magyar vonatkozású eseményekkel. közvetítette a megnyitó ünnepséget, helyszíni közvetítéseket adott az áruházakból, magyar filmeket tűzött műsorára, s a tallinnai tv-től átvette április 4-én a fegyveres erők budapesti szemléjének közvetítéséről készült intervizió adást. beszámolt a tv a magyar művészek, köztük lakatos gabriella és déry gabriella nagysikerű finnországi szerepléséről is. a finn sajtó szintén gazdag anyagban foglalkozott a magyar hetekkel./mti/

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 42.sz. hír/ ezer személyes..../ 1.mondatának végén a szöveg helyesen:

... a pénteki ülésén, amelyen megjelent és felszólalt kiss károly, az elnöki tanács titkára is. megállapították,....

..

bb 51. kedden kezdődik az akadémia jubileumi nagygyűlése - gegesi kiss páل sajtótájékoztatója

ms/gg/s zs nk

1965. április 16.

gegesi kiss páл akadémikus pénteken az akadémia tudós-klubjában tájékoztatta az újságírókat tudományos életünk különböző álló nagy eseményéről, az akadémia idei jubileumi nagygyűléséről.

bevezetőben rámutatott, hogy a nagygyűléshez, amely beilleszkedik felszabagulásunk 20. évfordulójának ünnepségsorozatába - s, több jubileum is kapcsolódik: 15 évvel ezelőtt kezdte meg működését az átalakult magyar tudományos akadémia, az idei közgyűlés immár a 125. akadémánk életében, 100 éves az akadémia székháza és 140 évvel ezelőtt alapították tudományos életünk vezető intézményét.

/folyt.köv./
15.20

- 26 -

bb 51./ kedden kezdődik.../ 1.folyt./s

a jubileumi nagygyűlés kedden, az akadémia dísztermében közgyűléssel kezdődik, amelyen 15 év tudományos munkájának mérlegét vonják meg. az elnökség beszámolóját ordey-gruz tiber főtítkár terjeszti elő. a beszámoló nemcsak az elmúlt 15 év munkájának értékelő összefoglalását adja, hanem magában foglalja az elnökség javaslatait is a jövő feladataira, a további munka legfontosabb alapelveire vonatkozóan.

a párt és a kormány képviselőinek felaszólalása után kerül sor az akadémiai aranyérem és a tudományos jutalmak kiosztására

délután az akadémia együttes ülésén megvitatják a társadalom és a tudomány viszonyát, kölcsönös egymásra hatását. a későbbi napokon - több tudományos osztály közös tanácskozásaként - tudományos ülésszakokon vitatnak meg egyes olyan jelentős kérdéseket, amelyek szorosan kapcsolódnak társadalmi és gazdasági fejlődésünkhöz. külön tudományos ülésszakokon foglalkoznak a szocialista tudat kialakításának elméleti és gyakorlati kérdéseivel, a kibernetika szerepével és alkalmazásának lehetőségeivel, a fehérjekutatás helyzetével és a kutatási eredmények hazai felhasználásával.

a közgyűlés munkája a tudományos osztályok ülésein folytatódik, amelyeken az osztályvezetőségek beszámolnak tudomány-területük 15 éves fejlődéséről és problémáiról. ezenkívül a nagygyűlésen több neves tudós tart előadást fontos, időszerű tudományos kérdésekről.

a nagygyűlés pénteken a közgyűlés zárt ülésével fejeződik be. ezen megvitatják az elnökség beszámolóját és határozatokat hoznak az akadémia és intézetei munkájának továbbfejlesztéséről.
/mti /

..

bb 52. hazaérkezett a szovjetunióból szabó zoltán egészségügyi miniszter

1 ms/gg/m/zs

1965. április 16.

dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter hazaérkezett a szovjetunióból, ahol a szovjetunió egészségügyi minisztériumának meghívására tíz napot töltött. /mti/

15.35/s

- 27 -

bb 53. a vegyipari szakszervezet főtthkára belga gázipari dolgozók kongresszusán

szf/tr/s vg hk

1965. április 16.

szilágyi sándor, a vegyipari dolgozók szakszervezetének főtthkára a belga gázipari szakszervezet meghívására belgiumba utazott. a főtthkár résztvesz a belga gázipari szakszervezetnek a gazelconak ostendeben tartandó kongresszusán./mti/

..-

bb 54. hűvös atlanti-óceáni léghullámok csapnak át Európán - szombaton esős, vasárnap és hétfőn hűvös, szeles lesz az idő - a jövő hét közepén felmelegedést várhatunk

1 cs/sk/m/ká

1965. április 16-

az európai időjárást sokáig meghatározó két alapvető tényező a szovjetunió feletti anticiklon messze északkeletnek, a földközi-tengeri ciklon pedig a nyugati medence légteréből a keleti medence fölé húzódott át, s így szinte az egész kontinens felett megváltozott a légáramlások iránya. az új helyzetet a grönlandi eredetű hűvös légtömegek délkeleti irányú áramlása jellemzi: a brit szigetek fölől a kontinens fölé érkezett első óceáni léghullám lassú tempóban halad felénk, pénteken reggelre elérte közép-Európa nyugati vidékeit, előzönlötte a cseh-medencét. nyomában nyugat-Európa-szerte kiterjedt esőzések kezdődtek. az atlanti-óceáni levegő érkezését átmeneti kis felmelegedés kíséri ugyan, de az első hullám mögött az itteninél is valamivel hűvösebb levegő áramlik.

csütörtökön és pénteken hazánkban erősen felhős volt az idő. pénteken reggel több vidékről jelentettek a megfigyelők kisebb esőket, de csupán a déli országrészekeken mértek 1-3 millimétert és a meteorológiai intézet budapesti telepén 4 millimétert. a hőmérsékleti maximumok csütörtökön országszerte 8-14, északnyugaton helyenkint 16 fokig emelkedtek. érdekes módon a mecsekben volt leghűvösebb, ahol csupán 8 fokig emelkedett a hőmérők higánya. a péntek reggeli minimumszint 2-7 fok között alakult ki, a mátra vidékén, továbbá ferihegy és mosonmagyaróvár környékén mértek néhány tized fokos talajmenti fagyokat. pénteken országszerte 8-14 fokig melegedett fel a talajközeli levegő. a budapesten mért napi középhőmérséklet csütörtökön 1,7 fokos, meglehetősen mutatott, pénteken ugyancsak 1-2 fokkal hűvösebb volt a sokévi átlagnál. szombaton előreláthatólag felhős marad az idő, többfelé lesznek kisebb esők. mérsékelt délnyugati-déli szélre van kilátás, a dunántulon és az ország északi megyéiben a szél megélénkül és észak-nyugatra fordul. szombaton reggel 4-8 fokos minimumokra, a délutáni órákban 12-15 fokos maximumokra kell számítanunk.

16,15/m

- 28 -

/folyt.köv./

bb 54. /hűvös ... 1. folyt./ m

dr. berkes zoltán, a meteorológiai intézet távprognózis osztályának vezetője, tájékoztatásul elmondotta, hogy a következő néhány napon belül lényeges javulást nem várhatunk. az ünnepek alatti időjárást az ilyenkor szokásos áprilisi „cikk-cakk” jellemzi, vagyis változékony jellegű, főleg szombaton esős, vasárnap és hétfőn pedig hűvös, szeles lesz az idő. esetleg futó záporokat is kapunk. a nappali hőmérséklet az ünnepekben nem emelkedik lényegesen 10-15 fok fölé. a tapasztalatok szerint az április kisebb időközökben is kiegyenlítődésre törekszik, a hónap első tíz napja pozitív hőmérsékletű volt. zömmel kellemes szép időt hozott, a második időszakot már a „melegihány” borult, csapadékos idő jellemzi, s valószínűnek látszik, hogy a hónap utolsó harmadában, 20-25 között újabb felmelegedési szakasz kezdődik./mti/

..-

bb 55. ursula broemme budapestre érkezett

1 ot/hné/s fm la

1965. április 16.

pénteken budapestre érkezett ursula broemme, a lipcsei operaház magánénekesnője. a művésznő - aki az elmúlt évadban r. strauss: salome című zenedráájának címszerepében aratott sikert fővárosban - április 17-1 újabb vendégfel lépése alkalmából ismét salome szerepében lép az operaház közönsége elé./mti/

..-

bb 56. somlay arthur emléklemez

1 ot/hné/s fm

1965. április 16.

a hangfelvétel a napokban kezdtek meg a „magyar művészek aranykönyve”-sorozat új darabjának, somlay arthur emléklemezének árusítását. a magyar színjátszás e nagy alakjának előadásában petőfi-, vörösmarty-, arany-, és juhász gyula-verseket hallhatunk az új mikrolemez tulajdonosai./mti/

..-

bb 40/s

- 29 -

bb 57. 160.000 fej zöldsálatá az Ünnepi sonkához

1 kz/ká/s la

1965. április 16.

a főváros zöldség- gyümölcs ellátásával megbízott szövetkezeti vállalat az ünnepet megelőző napokban a lehetőséghez mérten fokozta a primőr- felhozatalt. az időszak egyik legkeresettebb cikkéből - zöldsálatából - pénteken 100.000, szombaton további 60.000 fejet szállított, illetve szállít a budapesti piacokra és zöldség- gyümölcs szaküzletekbe. a zöldsálatá hasonló tétellel még nem szerepelt az idei felhozatalban, hasonlóképpen ünnepi rekordforgalmat bonyolítottak le zöldsálatából is. ebből pénteken 15.000, a kisebb forgalmu szombati napon pedig további 3000 kerül forgalomba. az előző napok nagy kereslete után a paraj forgalom hirtelen visszaesett. az előző napokban még 300 mázsa is kevésnek bizonyult, pénteken viszont már nagyobb tételt kellett átadni a feldolgozó iparnak. szombatra is mindössze hat mázsát igényeltek belőle az üzletek. a paraj „leszeplésével„ egyidejűleg fokozatosan növekszik a sóska felhozatal. a szokottnál nagyobb tétellel szerepelt az ünnep előtti primőr felhozatalban a sonka mellé ugyancsak kitűnő hónaposretek is. /mti /

bb 58. öttalálatos Lottószelvény a 16. játékhéten

tr/s vg la

1965. április 16.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a 16. játékhét szelvényeinek értékelése közben öttalálatos szelvényt találtak. a szerencsés nyertes szelvényének a száma 1,694.513.

a szelvények értékelése még folyik. /mti /

16.44/s

- 30 -

bb 59. bővítik az országos műszaki könyvtár épületét

1 áe/sk/m/fm

1965. április 16.

új emelettel bővítik az országos műszaki könyvtár épületét. a nagyszabású építkezés során számos munkahellyel gyarapodik a múzeum utcai palota, ahol az ország legnagyobb szakkönyvtára szűkös körülmények között végezte mindinkább növekvő feladatait. a munkálatok megkezdésével, a belső átrendezés miatt, április 20-tól május 2-ig minden könyvtári szolgáltatás - helybenolvasás, kölcsönzés, tájékoztatás - szünetel. ezt követően a folyóirat-olvasóterem továbbra is a látogatók rendelkezésére áll, ahol az építkezés idején zárva tartó könyvolvasó-terem legfontosabb kézikönyveit is elhelyezik. a kölcsönzőszolgálatot és a szabadalmi tárat továbbra is a megszokott módon vehetik igénybe az olvasók. /mti/

bb 60. szedő antal,

k áe/tné/m/fm

1965. április 16.

a Levéltárak országos központjának vezetője Londonba utazott, ahol a 8. nemzetközi Levéltáros kerékszál-konferencián képviseli a magyar Levéltárakat. a konferencia április 20-24 között tartja üléseit. a tárgyalások fő témája a modern technikai eszközök, különösen az elektronika alkalmazása a Levéltári kutatások szolgálatában. /mti/

bb 61. képzőművészeti kiállítás szombathelyen

vid/j/m/fm

1965. április 16.

a képcsarnok vállalat rendezésében pénteken nagyszámu érdeklődő jelenlétében nyitották meg szombathelyen, a művelődési és sportházban artner ferenc festőművész „szombathely„ című kiállítását. a megnyitón erdélyi béla, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője mondott beszédet. /mti/

17,30/m

- 31 -

bb 62. közlekedési balesetek dunaujváros határában

vid/j/s fm la

1965. április 16.

gondatlanságból két közlekedési baleset történt dunaujváros határában. a papírgyári építkezés közelében pénteken délelőtt molnár károly miskei művezető wartburg kocsijával elgázolta az országuton áthaladó gyurek józsef 45 éves építőmunkást, előszállási lakost, akit agyrázkódással szállítottak a dunaujvárosi kórházba.

a másik közlekedési baleset a város északi bejáratánál, a 6-os műton történt, ahol erősen ittas állapotban a város felé kerékpározott pásztor bertalan acélmű lakatos csoportvezető. pásztor nekihajtott egy vele szemben szabályosan közlekedő motorkerékpárosnak. súlyos agyrázkódással szállították kórházba. /mti /

bb 63. sütik a „ böjtös peracet, „ az erdőhorváti asszonyok

vid/tné/s fm la

1965. április 16.

a tokajhegyaljai erdőhorváti község híres peracet-sütő asszonyai munkához láttak: sütik a husvétii ünnepekre az úgynevezett „ böjtös peracet, „

a „ böjtös peracet, „ lisztből, vízből, élesztőből készül, kevés sóval és cukorral. feteknőben bedagasztják, azután szalagokra vágják, „ kicsikolják, „ megsodorják, melegvízben egyet fű, majd lapátra rakják, vízzel meglocsolják, kicsit szikkasztják, s forró kemencében kisütik.

a néprajztudósok megállapítása szerint ezt a „ csemegét, „ már a 16.-17. században is kedvelték: szőlőmunkások, pákászok, sőt katonák uti élelelként vitték magukkal. /mti /

17.38/s

- 32 -

bb 64. tanácskozás a fiatalok érdekvédelméről és képzőművészeti neveléséről - kiállítás ifju festők és szobrászok munkáiból

t/di/hné/m/zs

1965. április 16.

eseményekben gazdag volt a budapesti ifjusági napok pénteki programja. a vasas szakszervezet székházában tíz budapesti nagyüzem csaknem 200 képviselője tanácskozott a fiatalok érdekeinek védelméről. berzi sándor, a vasas szakszervezet budapesti bizottságának helyettes titkára vitaíndító előadásában többek között elmondta, hogy államunk évente több mint 250 millió forintot fordít a munkásszállások fenntartására, mintegy egymilliárd forinttal járul hozzá a közétkeztetés költségeihez, körülbelül 140 millió forintot védőtelemekre és italokra, 100 millió forintot pedig különböző tisztálkodási szerekre költ. a munka-, védő- és egyenruhajuttatások évről-évre több mint egy milliárd forinttal terhelik az államháztartást.

az előadó a továbbiakban arról számolt be, hogy az új nemzedék is derekasan kiveszi részét építőmunkánk feladatainak megoldásából. a több mint 10.000 ifjusági brigád tagjainak száma megközelíti a százezret, s ugyanennyi ifjumunkás dolgozik az idősebbek munkacsoportjaiban. három és fél év alatt 50.000 ifju újító 53.000 javaslatát fogadták el, s a jó ötletek, a korszerű módszerek 585 millió forintos megtakarítást eredményeztek. a gazdasági vezetők többsége kellőképpen értékeli, méltányolja a fiatalok segítőkészségét, példás helytállását, számos üzemben azonban még ma is megesik, hogy különböző sérelmek érik az ifju szakemberek törvényekben, rendeletekben szavatolt jogait. így például akkor is túlóráztatják őket, ha tanulnak, s ez iskolai kötelezettségeik teljesítésének rovására meg. megesik, hogy a betanított munkások hamarabb kapnak béremelést, magasabb fizetést, mint a vizsgázott szakemberek, s az az ifjumunkás, aki tanulmányai végeztével „vándormadárnak, „ csap fel nem ritkán jobban jár, mint aki abban az üzemben marad, ahol tanulóéveit töltötte, mert a kellő gyakorlat elsajátítására megszabott hat hónap eltelte után sem biztosítják számára a munkája minőségét és mennyiségét megillető bért.

berzi sándor bevezetője után a tanácskozás résztvevői, többségükben szakszervezeti és ifjusági vezetők, iparáganként vitatták meg tapasztalataikat, s terjesztették elő javaslataikat a panaszok orvoslására.

18.20/s

- 33 -

/folyt.köv./

bb 64. /tanácskozás ... 1. folyt./ m

az építők rózsza ferenc művelődési házában 13 fiatal festő és szobrász munkáiból nyílt kiállítás pénteken a kisz budapesti bizottsága és a fiatal képzőművészek stúdiójának rendezésében. a bemutatott anyagot plesnivy károly, a magyar képzőművészet szövetségének főtitkára méltatta. a gyűjtemény sokoldalú képet ad az ifjú nemzedék utkereséseiről. a tárlat április 25-ig naponta 10-19 óráig tart nyitva.

a kisz budapesti bizottsága és a képzőművészeti szövetség - ugyancsak pénteken - az ifjúság képzőművészeti neveléséről rendezett véleménycserét a művelődési házában. xantus gyula festőművész, főiskolai tanár vitaindító előadása után a megjelentek - pedagógusok, ifjúsági vezetők, stb - együtt fogalmazták meg a fontos feladat megoldásának leginkább célravezető módszereit. /mti/

bb 65. gyermektragédia vigyázatlanságból

1 fe?tr/m/zs

1965. április 16.

a 3. kerületben a bécsi ut 166 szám alatti téglagyár udvarán játszott három pajtásával szabó jános 10 éves iskolai tanuló. egy óvatlan pillanatban a kisfiu bekapcsolta az égetőkemence előtti szállítószalagot, amely a gyereket balkarjánál fogva a gépbe rántotta. a kisfiu a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására megindult a vizsgálat. /mti/

bb 67. színházi bemutató miskolcon

vid/j/m/fm

1965. április 16.

a miskolci nemzeti színházban pénteken ismét bemutatták mikszáth kálmán népszerű regényének színpadi változatát, „a noszty-fiu esete tóth marival,, című színművet. a színművet sallós gábor rendezte, főbb szerepeket huszár lászló, dobos ildikó, farkas andre, némethy ferenc, nádassi anna és fillár istván alakította. a díszleteket wegenast róbert, a jelmezeket pedig mészáros margit tervezte. /mti/

18,20/m

- 34 -

bb 66. közlekedési balesetek

fe/tr/s zs la

1965. április 16.

a xiii. kerületben a váci ut és a thälmann utca kereszteződésénél marton dénes 44 éves kisiparos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget a fehér bottal járó sinkó andrás 65 éves világtalannak és elütötte. az idős embert súlyos, életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. marton dénest a rendőrség őrizetbe vette.

a xiv. kerületben a kerepesi uti hév végállomásnál bérczi károly 21 éves segédmunkás sebészen hajtott személygépkocsival egy vezetőtartó oszlopnak ütközött és a síneken felborult. a személygépkocsi utasa, sipeki béla 35 éves budapesti lakos életveszélyes sérülést szenvedett, kórházba szállították. a rendőrség bérczi károlyt őrizetbe vette, mivel ittasan, hajtási engedély nélkül vezette a kocsit.

a xvi. kerületben egy hév szerelvény halálra gázolta mucsányi lászló 47 éves autóbuzskalauzt. mucsányi ittasan, a zárt pályán lévő hév vágányok között ment és ott érte a baleset. /mti/

bb 68. molnár c. pál festőművész

t tf/tr/m/fm

1965. április 16.

alkotásaival ismerkedhet meg a közönség a képcsarnok legújabb kiállításán, amelyet pénteken este dr. fehér zsuzsa művészettörténész nyitott meg a váci utcai csók istván galériában. a körülbelül 100 festményt felsorakoztató tárlatot május 2-ig tekintheti meg a közönség. /mti/

19.28/s

- 35 -

bb 70. ,, kandó zseniális felismerése az egész világon diadalt aratott,, - Louis armand, a nemzetközi vasutegylet főtitkárának előadása az akadémián

t hbj/gg/s la

1965. április 16.

néhány nap óta hazánkban tartózkodik Louis armand, a francia tudományos akadémia tagja, a nemzetközi vasutegylet főtitkára, aki pénteken a magyar tudományos akadémia műszaki tudományok osztályának rendezésében ,, a vasutak fejlődésének új távlatai,, címmel előadást tartott az akadémia dísztermében. a vendéget dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter üdvözölte, aki hangsúlyozta, hogy Louis armand professzor a francia tudományos akadémia első mérnök-tagja.

Louis armand előadása során visszapillantott a vasut múltjára. megállapította, egy-két évtizeddel ezelőtt sokan még azt hangoztatták, hogy a vasutnak nincs jövője, mert a gépkocsi ugyanugy háttérbe szorítja a vasuti közlekedést, mint megjelenése idején a vasut kiszorította a delizsánszot, a postakocsit. azt mondogatták, kár pénzt fordítani a vasut fejlesztésére, mert nincsenek előtte távlatok. ma azonban általános az a megállapítás, hogy a vasut második fiatal-ságát éli, reneszánszát, és messze távlatokban is a vasutnak kell lebonyolítania a tömegszállítást. a fejlődés érdekében fel kell azonban használnia a vasutnak az elektrotechnikát, ami szinte forradalmasítja a vasuti közlekedést. állandóan növekszik a vonatok sebessége és ma már elérkeztünk oda, hogy az egymástól 200-500 kilométerre fekvő távolságok között a vasut teremti a leggyorsabb összeköttetést. kifejtette, hogy a vontatásnál elsődleges helyet élvez a villamos mozdony. jónéhány szakkérdésben is megjelölte a fejlődés irányát.

az előadást követően Louis armand professzor az mti munkatársának adott nyilatkozatában arról szölt, hogy a más szakemberei az utóbbi években igen élénken bekapcsolódtak a nemzetközi vasutegylet munkájába, szinte kivétel nélkül mindegyik tudományos albizottságban tevékenykednek, s igen eredményes munkát fejtenek ki. a magyar vasutfejlesztési tudomány igen nagy multra tekint vissza, hiszen olyan képviselővel büszkélkedhet, mint például kandó kálmán, aki rendkívül jelentős tudományos sikert ért el. zseniális felismerése, az, hogy az ipari áram alkalmazása új távlatokat nyit a vasuti vontatásban, ma már az egész világon diadalt aratott. kandó kálmán neve összeforrott a vasut elektrifikálásának létrejöttével.

/folyt.köv./

19,30/m

- 36 -

bb 70./,, kandó zseniális...../ 1.folyt./s

a továbbiakban kifejtette, hogy a magyar vasutakra nagy feladatok várnak a kelet-nyugat közötti áru- és személyforgalom lebonyolításában. ez természetesen megköveteli a nemzetközi forgalomban érintett vonalhálózat fejlesztését. ma már sok ország tudnak megfelelni, ha közös kocsiparkot hoznak létre. nyugaton több országban fut olyan kocsi, amely oldalán az európai jelzést viseli. ezeket a kocsikat a franciák franciának, az olaszok olasznak, stb. tehát minden érdekelt ország sajátjának tekinti. több kelet-európai ország is életre hívta közös kocsiparkját, s ezeket a vagonokat opw-jelzéssel látta le el. a nemzetközi vasutegylet feladata, hogy ezt a rendszert tökéletesítse. reméljük, hogy egy szép napon megérjük: az európai és az opw egyesül és közös erővel oldja meg a szállítási feladatokat - mondotta Louis armand./mti/

--

bb 69. udvardi erzsébet festőművész első önálló kiállítása

tf/tr/s fm la

1965. április 16.

nyílt meg pénteken az ernst muzeumban. az egykori bernáth tanítvány - aki 1953-ban végezte el a főiskolát - a badacsonyi festője. képeinek témája a táj, a magyar tenger partvidéke, az ott élő emberek, a természet. a bemutatott kollekció kiemelkedő darabjai a fonyódi üdülő 15 négyzetméteres sgraffitojához készített tervek, vázlatok.

a tárlaton látható jónéhány munkát már ismerheti a műértő közönség, hiszen udvardi erzsébet régóta állandó részvevője az országos bemutatóknak, vidéki kiállításoknak.

a tárlatot, amelyet dr. radnóti istván, a balatonaligai állami gazdaság igazgatója nyitott meg, két hétig látogathatják az érdeklődők./mti/

bb 71. időjárásjelentés

tm/m

1965. április 16.

a meteorológiai intézet jelenti április 16-án, pénteken 19 órakor:

felhőátvonulások

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, többfelé esővel. mérsékelt délnyugati, déli, a dunántúlon és az északi megyékben átmenetileg megélénkülő és északnyugatra forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 12-15 fok között. /mti/

19,40/m

--
- 37 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1965. április 17.

bb 1. két fiatal rendező első játékfilmjét forgatja

1 s/gk/s fm la 1965. április 17.

a magyar filmgyártó vállalat 1-es számú stúdiójának 3-as, 4-es műtermében két nagyszabású díszlet között forgatják ezekben a napokban a „gyerekbetegségek”-et. a fal egyik része modern vonalú szürke háztömb, ablakain színes függönyök, roletták. természetesen mindez csak díszlet, éppen úgy, mint az „utca”, másik oldalán álló csupaüveg falu fodorászület is. az üzlet tele van, a székeken felnőtt férfiak, az egyik székben pedig egy kisfiú - a film egyik főszereplője.

a „gyerekbetegségek”, című film főszereplői ugyanis gyerekek, s a felnőtteknek ezuttal csak epizódszerepek jutottak. pedig a játékfilm - mint a forgatókönyv írói és az alkotás rendezői, kardos ferenc és rózsza jános elmondották - felnőtteknek készül. a történet egy iskolaév alatt játszódik. az alkotók végigkísérik kis hőstüket attól kezdve, hogy szeptemberben belép az iskola kapuján, egészen az első osztály befejezéséig, addig, amíg az év végén már önálló gondolatait írja le. a film bemutatja hogyan látja egy gyermek a felnőttek világát, csodálja a számára érthetetlen technikát és a sokszor neki ugyancsak érthetetlen emberi kapcsolatokat.

/folyt.köv/

KL